

euro⁺

Euro Platinum

Money doesn't talk it swears

Investiční bibli

- UMĚNÍ
- KRYPTO
- NEMOVITOSTI
- FONDY
- JUCHELKA
- SVOBODA
- STUČEK
- PROZHOVORY

9 773029 731002 01 200 Kč
8 €

Zaměřit se výhradně na individuální obytnou výstavbu je mezi českými architekty spíše výjimečná záležitost. Tajemstvím úspěchu ateliéru KAREŠ ARCH je komplexní přístup k tvorbě, důraz na detail, kvalitní zpracování a čistý rukopis.

Nástup funkcionalismu patří v historii k těm fenoménům, které dokázaly zásadním způsobem ovlivnit směřování svého oboru a znamenal podobnou revoluci v architektuře jako třeba Darwinova teorie o původu druhů v biologii nebo kvantová mechanika ve fyzice. Architektura se osvobodila od tisícileté zátěže výtvarných kánonů, symbolů a sociálních aspektů a vydala se na cestu čisté funkčnosti, logiky a zcela nové estetiky. Dnes můžeme být hrdí na to, že elita průmyslově rozvinutého meziválečného Československa poskytla prostor pro rozvoj těchto nových směrů. K nejvýznamnějším ohniskům funkcionalismu patřilo Brno a není to zdaleka jen slavná vila Tugendhat, kterou zde můžeme obdivovat. Jedním z čelních představitelů brněnské funkcionalistické školy byl architekt Ivan Ruller a jeho žáci založili v roce 2004 ateliér, který vychází ze základních principů funkcionalismu a rozvíjí a transformuje jeho hodnoty do kontextu 21. století.

Architektura s vizí a duší

FOTO — archiv studia

Ve své tvorbě se odkazujete na kánony funkcionalismu. Proč právě tento architektonický směr?

Martin: Rozhodně to není záměr, je to obraz vlastní osobnosti a uvažování nad prostorem, architekturou, nad funkcí a od dané funkce je blízko k funkcionalismu. Formován jsem byl rovněž významnými osobnostmi, s nimiž jsem se měl tu čest setkat již v průběhu studia.

Ten, kdo si stavěl domy za první republiky, měl společenský nadhled, cit pro prostor a krásno. Mám rád geometrii v architektuře, v umění, racionalitu, přehlednost, čistotu. V dnešním vizuálním a informačním smogu, který máme všude kolem sebe, v tom napětí a snaze být úspěšný, mají domy přinášet uspokojení, zklidnění a v podstatě oprostění se od všeho nedůležitého.

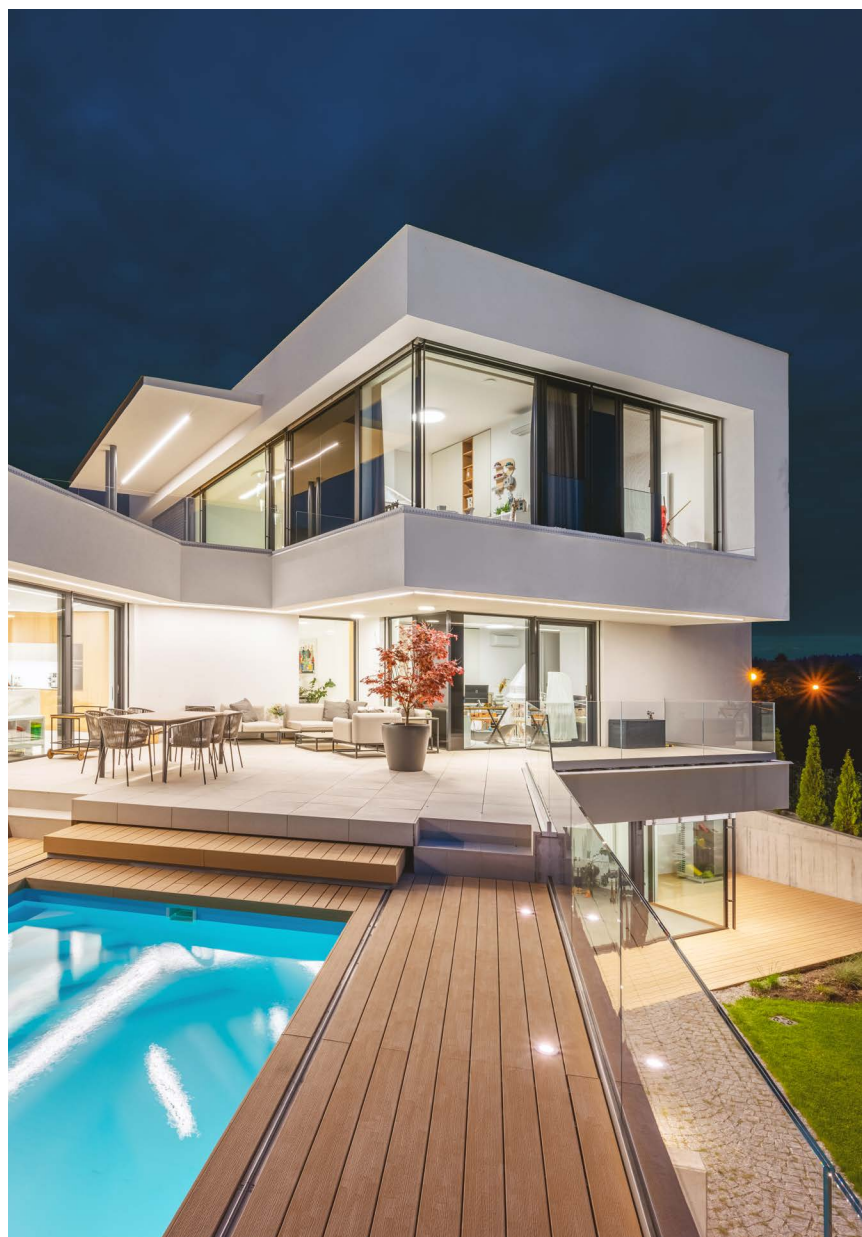
Evropská unie schválila plán, který od roku 2030 počítá s nulovými emisemi budov. Jak vás požadované parametry staveb ovlivní při navrhování? Můžeme očekávat úkok od vašeho jasně identifikovatelného rukopisu? Stane se navrhování domu především technologickou záležitostí?

Marie: Od roku 2030 by měly všechny nově navrhované budovy splňovat podmínku nulové emise. U budov veřejné správy je datum stanovené dříve, a to na rok 2028. Je to jedno z opatření, kterým chce Evropská unie dosáhnout úplné klimatické neutrality do roku 2050. A nebude se jednat jen o vliv výstavby nových budov, ale také o jejich vliv během životního cyklu a při její demolici a likvidaci použitých stavebních materiálů. Tento schválený plán bude mít zásadní vliv na koncepci projektovaných budov.

Co přesně to bude znamenat pro investory není zatím jasné, jelikož nástroje, jak tohoto cíle dosáhnout, jsou na každém členském státu EU, aby si je sám stanovil. Už teď je však jasné, že bude kladen důraz na snížení spotřeby primární energie o 16% do roku 2030 a bude stanovena podmínka instalace

solárních panelů. Do roku 2040 by se také měla zcela přestat využívat fosilní paliva k vytápění objektů.

Martin: Obecně budou určitě kladeny vyšší nároky na projektanty i architekty, náš přístup k architektuře se ale rozhodně nezmění. Již nyní pro nás hrají technologie výraznou roli a jdou ruku v ruce s dispozičním návrhem i architektonickým řešením. Naše stavby jsou již nyní založeny na principu domů ostrovního typu s důrazem na soudobé technologie, jako jsou geotermální vrty, stropní chlazení, fotovoltaika či inteligentní řízení domácnosti. Neřešíme ale pouze

②

„Každý detail musí mít smysl a přesah. Architektura není jen o estetice, ale především o funkci. Vše do sebe musí dokonale zapadat.“

①

Dispoziční řešení domu zajišťuje svým majitelům absolutní soukromí, kdy dům je z veřejného prostranství zcela nenápadný a kolemjdoucím tak zůstává kouzlo spojení vnitřního prostoru s rozlehlou terasou a bazénem utajeno.

②

Atypický zkosený tvar, panoramatické prosklení a přesahující hmoty vytvářejí architektonickou kompozici, která se otevírá od úzkého vstupu na pozemek směrem k širokému obzoru.

③

Vysoké otevřené prostory ve znamení ušlechtilých materiálů, zlatých detailů a úchvatných lustrů od českých sklářů.

④

Dvě horizontální desky, které nad sebou na pohled volně levitují a jsou propojeny pouze skleněnými plochami nabízí otevřené funkční dispozice s minimem vnitřních podpor.

energetickou nenáročnost, klademe důraz také na kvalitu vnitřního prostředí, tedy kvalitu vzduchu, vlhkost či tepelnou pohodu v objektu.

S vývojem klimatických poměrů dlouhodobě počítáme a reagujeme také již tvaroslovím samotné architektury, proto mají všechny naše domy exteriérové zastínění, límce a přesahy. Nechceme vše uchlazen jen pomocí technologií, což jsou opět a zase energie. A nezáleží na tom, odkud energii beru, zda ze svého prostoru, veřejného prostoru či jiné sítě. Architektura by měla být poskládaná tak, aby sama sebe stínila, byla „těžká“ a měla akumulaci. Železobeton, s nímž pracujeme, je v případě potřeby schopen naakumulovat teplo i chlad, v čemž spočívá mimo jiné jeho udržitelnost.

Co očekáváte od digitalizace stavebního řízení a jaký dopad na obor stavebnictví bude mít aktuální situace?

Zuzana: Digitalizace stavebního řízení bude mít do budoucna určitě obrovský přínos, a to jak z hlediska zefektivnění práce stavebních úřadů, tak z hlediska projektantů a žadatelů. Digitalizace je přirozený vývoj, který musel nastat v návaznosti na posun a vývoj technologií, který nám má při správném nastavení zjednodušit práci.

Každý váš dům je zcela individuální a specifický, cítíte, že vás při návrzích svazuje česká legislativa?

Zuzana: Nelze říci, že by nás česká legislativa svazovala. Co se týká časové náročnosti povolení procesu tak zde věříme, že s novým stavebním zákonem dojde k výraznému zjednodušení, a tedy i zrychlení. Pokud se bavíme o architektuře samotné, tak rozhodující je lokalita, ve které dům umísťujeme. Při příchodu klienta, který má svoji vizi (představu) rodinného domu musíme zajistit vstupní

③

podklady k pozemku. Jedná se především o územně plánovací dokumentaci a související podmínky pro využití pozemku, ochranná pásma, existenci inženýrských sítí, posouzení lokality. Všechny tyto podklady vyvolávají požadavky pro návrh stavby, se kterými musíme pracovat, tak abychom co nejlépe splnili očekávání klienta a vytvořili udržitelnou architekturu, i když je to mnohdy trnitá cesta.

Zmiňujete práci s železobetonem.

Je pro vás stěžejní nebo používáte ve své tvorbě i jiné materiály?

Martin: Beton dává architektům „křídla“. Jako architekt „miluji“ beton, a to ve své podstatě a pravdě jakožto přírodní materiál s úžasnými konstrukčními vlastnostmi. Železobetonové konstrukce mi dávají v tvorbě možnost volného/otevřeného prostoru s velkoformátovými prosklenými plochami. Lidé nemají po domě kličkovat a hledat se. Ale mají společně žít. Proto ty propojené a prosklené plochy. Otevřený prostor umožňuje jakousi formu kontaktu, i když třeba jen vizuální, například přes prosklení, a to i v situaci kdy je jeden z obyvatelů domu v pracovně a druhý v obývacím pokoji.

A díky betonovým konstrukcím můžu dosáhnout propojení exteriéru s interiérem. Interiér neuzavíráme mezi zdi, ale pokračuje volně do krajiny, tedy exteriér a interiér se navzájem prolínají

Váš atelier svým klientům nabízí komplexní službu. Tedy od prvotního návrhu, přes povolení až k samotné realizaci včetně interiérů, které jsou oproti architektuře více individuální až intimní záležitosti. Jak přistupujete k návrhu interiérů?

Marija: Naše interiéry tvoříme vždy v souladu s životním stylem klienta. Pro prvotní návrhy je podstatné poznat zblízka klienty, jejich zvyky, styl života a způsob, jakým tráví volné chvíle. Toto poznání nám umožňuje vytvořit prostor, který nejen odpovídá jejich potřebám, ale také zrcadlí jejich osobnost. K interiérům přistupujeme s otevřenou myslí a variabilitou.

Martin: Při návrhu samotného domu se s klientem minimálně rok postupně poznáváme, vytváříme si nejen „profesní vztah“ ale často i přátelský. Je tedy logické, že je pro obě strany přirozené pokračovat společně i při návrzích interiérů. Je to vlastně velmi jednoduché, neboť v době, kdy již máme společně

vytvořený návrh domu, známe se natolik, že jsme schopni velmi dobře odhadnout jakým směrem interiéry vytvářet, protože jde nejen o estetiku, ale stejně tak jako v naší architektuře jde především o funkci. Vše do sebe musí zapadat, každý detail musí mít pro budoucího obyvatele domu svůj smysl, myšlenku, přesah.

Po projekční stránce je pak velmi podstatná návaznost návrhu interiérů na prováděcí dokumentaci, kdy tyto fáze projektu jdou ruku v ruce, což je vzhledem ke složitosti našich staveb zásadní pro následný hladký průběh jejich realizace. Důležitou roli má pak také stavebně technický dozor se zkušenostmi s takto náročnými stavbami, jelikož všechno souvisí se vším a výsledek je postaven na detailu.

Vaše projekty dotahujete do nejmenšího detailu, s čímž souvisí vysoké nároky kladené na stavební firmy a dodavatele interiéru. Je pro investory náročné na českém trhu najít firmu, která dokáže požadavkům vyhovět?

Martin: Naši klienti dostávají to nejdůležitější, a to je jistota dokonalého výsledku. Klienti jsou prakticky bez výjimky velmi úspěšní lidé ve svých oborech, a to je obvykle vykoupeno časem, který své profesi musí věnovat. Proto potřebují pro výstavbu partnery, na které se mohou spolehnout a absolutně jim důvěřovat. To je pro nás samozřejmě velmi zavazující. Máme to štěstí, že jsme si za dobu fungování atelieru vytvořili síť dodavatelů, na které se můžeme při realizaci zcela spolehnout. Naše spolupráce je založena na symbióze klient — architekt — dodavatel stavby, kdy všem zúčastněným jde o společný cíl a tím je precizně a do nejmenšího detailu zpracovaný vysněný dům klienta a současně tak zhmotněná vize architekta.

Kde hledáte inspiraci?

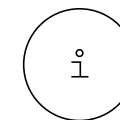
Marija: Jdeme všemu naproti. Rádi cestujeme za inspirací po České republice i do zahraničí. Navštěvujeme významné mezinárodní výstavy, jako je Milano

Design Week nebo Berlín Art Week, abychom se seznámili s novými trendy a aktuálními směry ve světě umění a designu. Necháváme se také inspirovat světovou architekturou na našich zahraničních cestách. Např. Londýn, Berlín, Kodaň či sever Španělska nás v poslední době v našich myšlenkách ovlivnili. Načerpali jsme zde mnoho zajímavých podnětů ať už z oblasti technologií, zpracování interiérů nebo samotné architektury. Podstata naší tvorby ale stále zůstává věrná funkcionalistickým kánónům, se kterými jednoduše souzníme.

Co je pro vás nyní aktuální téma.

Čím žijete?

Martin: Nově otevíráme atelier v Praze v Karlíně, který bude směřovat k propojení umění a designu. Architektura ve funkcionalistickém stylu je dnes často prezentována jako tzv. minimalistická — jen s nezbytným vybavením, bez ozdob, dekorů... To je však další z mnoha omylů a chybných interpretací, kterých se některá média dopouštějí. Obyvatelé vil třicátých let byli osobnosti s bohatým kulturním rozhledem, velkorysým přístupem k životu a ambicemi. Měli vztah k umění své doby, které je inspirovalo, a obklopoval se krásou patřilo k jejich životním potřebám. Historické fotografie těchto interiérů vypovídají, že citlivě vybrané obrazy, sochy či koberce byly nedílnou součástí jejich stylu života a vedly přirozený dialog s architekturou. Miluji výtvarné umění a snažím se s ním své klienty seznamovat a tím je obohacovat. Mám rád figurativní malbu Lubomíra Typlta, s naší architekturou souzní například styl výtvarníků Jana Poupěte, Václava Krůčka či Jiřího Načeradského nebo reliéfy Stanislava Kolíbala. Obdivuji české skláře a snažím se využívat v interiéru díla špičkových značek, jako je Bomma nebo Lasvit, či sklářského výtvarníka Martina Janeckého. Rodinný dům samozřejmě nemůže sloužit jako galerie, ale výtvarné dílo jej má zdobit jako šperk, který korunuje krásnou ženu. 🍷

Ateliér KAREŠ ARCH navazuje na to nejlepší z tradic české funkcionalistické architektury. Navrhuje domy tak, aby perfektně sloužily svým majitelům a zároveň skvěle vypadaly, a to zítřka, za pět i za třicet let. Když jeho stavby srovnáme s dnes rekonstruovanými prvorepublikovými vilami, je vidět, že tento princip funguje a má zcela nadčasovou hodnotu.

